

Nemecká kancelárka hovorila s pápežom Benediktom XVI.

Nemecká kancelárka Angela Merkelová telefonicky hovorila s pápežom Benediktom XVI. Dôvodom bola kontroverzná rehabilitácia britského biskupa Richarda Williamsona, ktorý popieral holocaust. Kancelárka aj svätý otec zdôraznili, že holocaust je trvalým varovaním pre ľudstvo. Biskup Williamson odmieta svoje tvrdenie odvolať. Odmieta však aj návštevu bývalého koncentračného tábora v Osvienčime. **Rádio Slovensko, 20:00, 8.2.2009**

Biskupa, popierajúceho holocaust, odvolali z čela seminára

Biskupa, popierajúceho holocaust, odvolali z čela seminára. Richarda Williamsona z konzervatívnej Spoločnosti Pia X., ktorý vyvolal svojimi vyhláseniami o neexistencii nacistických plynových komôr rozsiahlu kontroverziu, odvolali z postu vedúceho katolíckeho seminára v argentínskom Buenos Aires. Informuje Miroslava Hospodárová.

Vedúci latinsko-americkej kapituly Spoločnosti sv. Pia X. povedal, že biskupa Richarda Williamsona uvoľnili z miesta vedúceho seminára Lareja v Buenos Aires, pretože jeho vyhlásenia v žiadnom prípade nezodpovedajú pozícii kongregácie. V seminári i jeho susedstve však ľudia kontroverzného duchovného nezatracujú. Pre argentínsku televíziu TN 24 hovorí jeden z členov tamjšieho seminára:

„Každý môže urobiť chybu, všetci sme omylní. Cirkev má jasné povinnosti, napríklad modlitbu a podobne, ale pokiaľ ide o historickú otázku ako je tá v súvislosti s holokaustom, každý má právo na názor. Druhá vec je, či ten kto niečo tvrdí, má dosť dôkazov, aby svoj názor potvrdil.“

Vatikán vyzval biskupa Williamsona, aby prestal verejne hlásať svoje myšlienky. Svätá stolica ho požiadala, aby urobili verejné a jasné vyhlásenie, že zmenil svoje názory a chce prijať úrad rímskokatolíckej cirkvi. Biskup však nemeckým médiám povedal, že predtým než sa ospravedlní za svoje výroky, si musí urobiť historický prieskum faktov, čo podľa neho potrvá istý čas. Odmietol tiež návrh, aby v tejto súvislosti navštívil bývalý koncentračný tábor v Osvienčime.

Rádio Slovensko, 18:00, 9.2.2009

Vlk sa pripojil ku kritike pápeža

Český kardinál Miloslav Vlk sa pridal na stranu kritiky rozhodnutia pápeža Benedikta XVI., ktorý zrušil exkomunikáciu popierača holocaustu, britského biskupa Richarda Williamsona. Vyhlásil, že vzniká dojem, že Vatikán bral svoj krok na ľahkú váhu. **(čtk), PRAVDA, 9.2.2009**

Mesto Holíč a rímskokatolícka cirkev sa súdia

Naťahujú sa o dom kultúry. Mesto Holíč a rímskokatolícka cirkev sa súdia o to, komu patrí kultúrny stánok. Dúfajú, že súd tento rok konečne rozhodne. Dovtedy ho nemôžu začať opravovať. **Rádio OKEY, 18:00, 6.2.2009**

Kňazi nechcú Radičovú

Niekoľko kňazov chce ovplyvniť prezidentské voľby v prospech Mikloška.

Radičová je vraj príliš liberálna.

Siedmi kňazi z Bratislavského kraja včera poslali list KDĽH, v ktorom stranu vyzvali, aby namiesto Ivety Radičovej podporovala za prezidenta Františka Mikloška. Podľa nich nemôže KDĽH podporovať za prezidenta niekoho, kto je za potraty.

Konferencia biskupov Slovenska označila iniciatívu za súkromnú záležitosť kňazov, ona vraj nijaké odporúčania dávať nebude.

Jeden z kňazov, Štefan Herényi povedal, že o svojom názore v kostoloch hovoriť nebudú. „Nie je to naša náplň, ani to nebýva zvykom. Je to súkromná záležitosť“, povedal kňaz.

Pred voľbami pred piatimi rokmi biskup František Tondra oficiálne odporučil voliť kresťanského kandidáta a ak to nebude možné, tak voliť v druhom kole menšie zlo.

Biskup Rudolf Baláž tiež poslal KDĽH súkromný list, v ktorom žiadal, aby bol jej kandidátom na prezidenta Ján Figel' a nie František Mikloško. O liste sa doteraz neinformovalo.

Politológ Grigorij Mesežnikov si nemyslí, že nová iniciatíva môže Radičovej výrazne uškodiť. Podľa neho aj preto, že za ňou stoja neznámi ľudia. Ovplyvniť podľa neho môžu len menšiu časť nerozhodnutých. Myslí si, Radičová už aj tak nedostane veľa hlasov od tradičných voličov KDĽH. Väčšina z nich chce podľa prieskumov voliť Ivana Gašparoviča a potom Mikloška.

Monika Tódová, SME, 11.2.2009

Posledný kresťan?

Oficiálne používanie slova kresťanský v názvoch strán stratilo akýkoľvek zmysel. Myslí si to predseda Konzervatívnych demokratov Slovenska Vladimír Palko. Úpadok vraj nastal už aj v kresťanských konzervatívnych kruhoch. Podľa exministra vnútra príkladom strán, pri ktorých slovo kresťanský v názve nemá význam, keďže mu nezodpovedajú činy, sú i KDĽH a SD-KÚ. **(sita, mš), Plus jeden deň, 9.2.2009**

Strážca viery nahneval židov

Keď bolo jasné, že po viac než päťsto rokoch zasadne na pápežský stolec Nemeč, nikto netušil, či bývalý strážca doktrín kresťanskej viery dokáže vystúpiť z tieňa charizmatického Karola Wojtylu. Všetci však vedeli, že JOSEPH RATZINCER nebude Ján Pavol III. Benedikt XVI. sa za štyri roky na čele katolíckej cirkvi nevyhol prešľapom, ktoré mnohí pripisujú na vrub jeho autoritatívnej povahy.

V roku 2003 by ste ho márne hľadali na zozname takzvaných papabili. S nemeckým kardinálom Josephom Ratzingerom sa ako s možným nástupcom Jána Pavla II. veľmi nerátalo. Favoritom bol skôr milánsky kardinál Dionigi Tettamanzi.

Ratzinger určite nebol nezaujímavý. Brali ho ako sivú eminenciu poľského pápeža a bol prísny strážcom dogiem ako šéf Kongregácie pre náuku viery, ktorú katolíci ironicky prezývali „inkvizíciou“. Mal teda dostatočný vplyv, schopnosti aj teologické vzdelanie.

Pre liberálne krídlo vo Vatikáne bol však symbolom presadzovania konzervatívnej ideológie Karola Wojtylu. Navyše jeho vek 76 rokov ho už radil do kategórie tých za zenitom.

Rodák z Bavorska sa zrejme myšlienkou nástupníctva veľmi nezaťažoval. Ešte ako kardinál trávil väčšinu času vo svojom byte na Piazza della Città Leonina, ktorého štyri steny mal vyložené starostlivo usporiadanou knižnicou. „Do úradu chodil s čiapočkou na hlave a s taštičkou až do posledného dňa,“ povedal o ňom v roku 2005 pre SME kardinál Jozef Tomko, ktorý pracoval na Kongregácii pre náuku viery, už keď sa v roku 1981 Ratzinger stal jej prefektom.

Málokedy pozýva niekoho na obed či na večeru, s hosťami sa rozpráva skôr formálne, a rozhodnutia robí tiež radšej sám, charakterizoval rodáka z Bavorska novinár Sandro Magister na portáli chiesa.it.

Jeho zvolenie prekvapilo

Médiá ho prezývali Boží rotvajler či Panzerkardinal. Ratzinger rázne oponoval snahám o zrušenie celibátu kňazov, odmieta homosexualitu, potraty a eutanáziu. Rovnaké postoje razil aj Ján Pavol II. Ratzinger sa však podlá teológa Horsta Herrmana pohyboval v úplne inom svete. Bol

presvedčený, že prežívame obdobie relativizmu, bezohľadnosti, narcizmu a egoizmu. Východiskom z neho má byť katolicizmus, ako pravda nemenná už dvetisíc rokov.

„Považujem ho za lepšieho teológa ako bol Ján Pavol II. Nedokáže však nadchnúť masy tak ako jeho predchodca,“ povedal Herrman magazínu *Der Spiegel*.

Pozorovatelia, ktorí vedeli, aké emócie dokáže v dave vyvolať obľúbený pápež, neverili, že by konkláve dokázalo odolať pokušeniu dať katolíkom ďalšiu „rockovú hviezdu“, písal v roku 2005 magazín *Time*. Progresívci s nádejami hľadali skôr na Latinskú Ameriku či tretí svet, ktorý mohol ponúknuť novú, mladšiu tvár.

Keď potom 19. apríla 2005 z balkóna Apoštolského paláca zaznelo Habemus Papam, reformátori museli byť sklamaní. Benediktom XVI., novou hlavou katolíckej cirkvi, sa stal Joseph Ratzinger.

Ak bol pontifikát Karola Wojtylu vnímaný pozitívne, z veľkej časti tomu napomohla otvorená a charizmatická povaha poľského pápeža. Médiá si cenili najmä jeho snahy o ekumenický dialóg a úprimnú túžbu stráviť viac času medzi veriacimi po celom svete ako za vatikánskymi múrmi.

Wojtyla si s nimi rozumel

Kľúčové bolo najmä zlepšenie vzťahov medzi Svätou stolicou a židmi. Ako prvý pápež vôbec navštívil synagógu aj múzeum holokaustu Jad Vašem. Blahorečil a neskôr kanonizoval za svätú Edith Steinovú, židovku, ktorá zomrela v Osvienčime. V roku 1994 z jeho iniciatívy Vatikán nadviazal oficiálne diplomatické vzťahy s Izraelom.

Benedikt XVI. po smrti svojho predchodcu nadviazal na jeho tradíciu. Počas svojej prvej omše v úrade pápeža povedal, že chce „neúnavne pracovať na úplnej a viditeľnej jednote kresťanov“, pokračovať v ekumenickom dialógu medzi kresťanskými cirkvami, ako aj tými, ktorí vyznávajú inú vieru či neveria v žiadneho Boha. Nový pápež dokonca svoj prvý list adresoval rímskemu rabinovi.

Po takmer štyroch rokoch je to však práve hlavný rímsky rabin Riccardo Di Segni, ktorý je vývojom vzájomných vzťahov sklamaný. Židovské

komunity nahnevalo najmä januárové zrušenie exkomunikácie pre štyroch biskupov zo schizmatického Bratstva svätého Pia X. Medzi nimi je totiž aj britský klerik Richard Williamson, ktorý v rozhovore pre švédsku televíziu tvrdil, že neverí v existenciu plynových komôr. Pochyboval aj o počte zavraždených židov v koncentračných táboroch.

Problém menom lefěbristi

Aféra popierača holokaustu, ktorého cirkev prijala späť do svojich radov, je však len poslednou bodkou za štyrmi rokmi napätia medzi židmi a Vatikánom.

V máji 2007 Benedikt odobril proces blahorečenia Pia XII., čo vyvolalo ostrú kritiku Vatikánu od zástupcov židovských organizácií. Tí bývalému pápežovi vyčítajú, že počas druhej svetovej vojny urobil málo pre záchranu židov a mlčal o holokauste.

„Dokonca aj potom, čo správy o vyvražďovaní židov dospeli do Vatikánu, pápež proti tomu neprotestoval ústne ani písomne. Dokonca aj keď boli židia z Ríma deportovaní do Osvienčimu, nezasiahol,“ je napísané na tabuľke s dvoma fotografiami Pia XII. v jeruzalemskom múzeu Jad Vašem.

Ratzinger vyjadril ľútosť nad tým, že diskusia neprebíha v pokojnom duchu a Pia XII. sa zastal. Oficiálny dekrét na blahorečenie však ešte nepodpísal.

V júli 2007 zase medzi židmi spôsobil rozruch Benediktov apoštolský list *Summorum Pontificum*, ktorý vrátil do praxe používanie predkonciliovej latinskej liturgie. Tá obsahovala aj modlitbu za obrátenie židov, ktorú bol nakoniec pápež pre ostré protesty nútený pozmeniť.

Najnovší prípad, ktorý rozhořčil okrem židov aj pápežových rodákov, ktorí sa s témou holokaustu vyrovnávajú ťažšie aj preto, že je súčasťou ich národnej histórie, trefne ilustruje problém pontifikátu Josepha Ratzingera. Aj najväčší kritici Vatikánu sa zhodujú v tom, že pápežovi nikto nezazlieva akt zrušenia exkomunikácie biskupov, ktorých v roku 1988 bez povolenia pápeža vysvätil zakladateľ schizmatického bratstva, arcibiskup Michel Lefěbvre.

Rozhodnutie prijať do cirkvi hnutie, ktoré sa odklonilo od Ríma, je vnútornou záležitosťou katolíckej cirkvi. Vatikán však vopred nevysvetlil svoje pohnútky a nedištancoval sa od vyhlásení Richarda Williamsona. Je pravdou, že švédka televízia odvysielala kontroverzný rozhovor až po akte zrušenia exkomunikácie. Tvrdenia hovorca Vatikánu Federica Lombardiho o tom, že pápež o názoroch Williamsona nevedel, však neobstoja.

Exkomunikovaný Brit svoje anti-semitské postoje netajil a bol za ne už predtým kritizovaný, tvrdí aj Sandro Magister v týždenníku L'Espresso. Minimálne kardinál Giovanni Battista Re, prefekt biskupskej kongregácie, ktorý dokument podpisoval a sledoval vývin Bratstva sv. Pia X., Williamsonove prešľapy nemohol prehliadnuť.

Viazne komunikácia?

Ak nešlo o zámer, tak to svedčí len o zlej komunikácii vo Vatikáne. „Vo Vatikáne sme to dostatočne neprebrali a viac sme neposudzovali, aké problémy by to mohlo spôsobiť,“ sťažoval sa kardinál Walter Kasper, ktorý má na starosti agendu vzťahov so židmi, v rozhovore pre nemecké vysielanie Vatikánskeho rozhlasu.

Tom Reese z Teologického stredu univerzity v americkom Georgetowne si myslí, že pápež je obklopený ľuďmi, ktorí nie sú až takí bystrí ako on sám a preto mu nekladú otázky. „Tieto kontroverzie poukazujú na osudové systémové chyby v Benediktovom pontifikáte, ktoré ničia jeho efektívnosť ako pápeža,“ povedal Reese pre agentúru Reuters.

Pápež sa mohol kritike v „prípade Williamson“ vyhnúť, ak by obozretnejšie predvídal dosah svojich rozhodnutí. Už totiž nie je len Josephom Ratzingerom, ktorý šéfuje z bytu na Piazza della Città Leonina svojej Kongregácii pre náuku viery. V Apoštolskom paláci je Benediktom XVI., ktorý musí vedieť rozlíšiť medzi teológiou a politikou. „K takému nedorozumeniu a debaklu už skrátka nesmie dôjsť,“ dal sa počuť otec Eberhard von Gremmingen, šéf nemeckej redakcie Vatikánskeho rozhlasu. O tri mesiace totiž pápeža čaká z tohto pohľadu asi najväčšia výzva jeho pontifikátu. Návšteva Izraela.

Tomáš Hudák
SME, 7.2.2009

Berlusconi zasiahol, Eluanu asi neodpoja

Vláda zakázala odpojiť ženu v kóme od prístrojov

Prípady Eluany Englarovej postavil v Taliansku proti sebe prezidenta a premiéra. Berlusconi chce nariadením zmeniť rozhodnutie súdu.

Už sedemnásť rokov je poslednou udalosťou jej života zrážka s automobilom BMW. Keď v januári 1992 upadla 21-ročná študentka Eluana Englarová do kómy, nikto netušil, či a kedy sa z nej preberie. Jej meno pozná dnes každý Talian.

Spája sa s bezprecedentným rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý 13. novembra 2008 udelil jej otcovi právo odpojiť ju od prístrojov, ktoré ju udržiavajú pri živote.

Prípady Eluany sa však môže stať mýlnikom, aký si história Talianska nepamätá. Keď v utorok bezvládnou Eluanu previezli z lombardskej Kliniky blahoslaveného Luigiho Talamoniho v jej rodnom Lecco do nemocnice La Quiete v Udine, kde sú lekári ochotní začať s procedúrou odpojenia od umelej výživy, zasiahla proti rozhodnutiu súdu vláda.

Prezident kontra premiér

Kabinet premiéra Silvia Berlusconiho včera schválil nariadenie, ktoré zakazuje lekárom prerušiť vyživovanie pacientky, kým nebude dôsledne preskúmané, či by to nebolo v rozpore s ústavou krajiny.

„Vynaložíme všetku snahu, aby sme ju nenechali zomrieť,“ povedal internetovej verzii denníka La Repubblica taliansky premiér Silvio Berlusconi. „Nevezmem si na seba zodpovednosť za smrť Eluany,“ dodal Berlusconi.

Právnici rodiny Englarovcov považujú rozhodnutie vlády za „ústavnú abnormalnosť, akú Talianska republika nezažila“. Ešte pred schválením nariadenia upozornil taliansky prezident Giorgio Napolitano vládu, že dekrét, ktorý neguje rozhodnutie súdu, je pro-

tiústavný a nebude ho môcť podpísať.

Berlusconi včera prezidentovi odkázal, že buď dekrét podpíše, alebo vláda odhlasuje zmenu ústavy. Vatikán, ktorý asi najostrejšie kritizoval vlnajúce rozhodnutie súdu, iniciatívu vlády privítal. „Vláda sa zachovala odvážne, vypočula nás,“ citoval denník La Repubblica stanovisko Vatikánu.

Lekári na klinike La Quiete začali s procedúrou postupného znižovania dávok živín pre pacientku včera ráno. Po 48 hodinách od tohto kroku je už celý proces nezvratný. Aj preto konal vládny kabinet narýchlo.

Vatikán protestuje

Právnici Englarovcov pripúšťajú, že keď nariadenie nadobudne platnosť, všetko zablokuje. „Nemôžem lekárom dovoliť, aby spáchali trestný čin,“ povedal advokát Giuseppe Campeis agentúre ANSA.

Minister zdravotníctva Maurizio Sacconi už poslal do kliniky v Udine inšpektorov, ktorí majú dohliadať na dostatočnú medicínsku starostlivosť o 38-ročnú Eluanu Englarovú.

Do prípadu sa od začiatku výrazne zapájala katolícka cirkev. Vatikán považuje odpojenie od prístrojov za eutanáziu. Prerušenie umelého vyživovania Eluany označil vatikánsky minister zdravotníctva, kardinál Javier Lozano Barragán za „odpornú vraždu“.

Aktivisti upozorňujú na fakt, že aj po odpojení od hadičiek môže Englarová vydržať bez tekutín možno až osem dní. Zomrie zrejme na dehydratáciu. „Terry Schiavová, ktorá zomrela vo veku 41 rokov 31. marca 2005 na Floride, žila ešte asi dva týždne po tom, čo ju lekári odpojili,“ povedala denníku Corriere della Sera anesteziologička Rosalba Tufanová.

Amato de Monte, primár z kliniky v Udine tvrdí, že Eluana nebude trpieť, lebo je mŕtva už vyše 17 rokov.

Tomáš Hudák, SME, 7.2.2009

Taliansko: Pokračujúci spor

V Taliansku sa stále nedohodli na zastavení umelého vyživovania ženy, ktorá je v kóme viac ako 17 rokov. Súd rozhodol, že 38-ročnú Eluanu Englarovú môžu postupne odpájať od infúzií. Podľa pápeža Benedikta XVI. treba ľudský život ochraňovať. Vláda premiéra Silvia Berlusconiho preto vydala mimoriadne nariadenie, ktoré zakazuje pacientku odpojiť. Tento právny akt zase nechce podpísať prezident Giorgio Napolitano. **STV, 19:30, 7.2.2009**

Spory o Darwina vždy vzplanú s novou silou

Oslavovaný i preklínaný. Takéto protichodné prívlastky si vyslúžil anglický vedec Charles Robert Darwin. Vo štvrtok si svet pripomenie 200 rokov od jeho narodenia. A oslávi Medzinárodný Darwinov deň.

Blíži sa však aj ďalšie okrúhle Darwinovo výročie. V marci uplynie 150 rokov od vydania jeho slávneho spisu O pôvode druhov. Preň je Darwin známy a dodnes dokáže rozdeľovať spoločnosť.

Darwin odmietol jednorazový akt stvorenia „neba a zeme“, ako ho podáva Biblia. Oslobodil tak nazeranie na vznik a vývoj rastlinných i živočíšnych druhov od náboženských predstáv.

„To máme odhodit Boha všemohoucího i Bibli Páne?“ pýtal sa, a dost pohoršene, Jozef Miloslav Hurban, národný buditeľ a evanjelický kňaz. O dvadsať rokov neskôr odmietal Darwinovu teóriu aj katolícky kňaz Andrej Kmeť. Aj keď ju vo svojich botanických bádaniach vlastne akceptoval.

Darvinizmus mal od vzniku početných odporcov i prívržencov na celom svete. Veľkú rozmanitosť života na Zemi vysvetľoval totiž ako výsledok dlhého, zložitého a stále pokračujúceho procesu evolúcie organizmov. Ich premeny sprevádza zákon prirodzeného výberu. V tvrdej konkurencii prežijú iba najschopnejší jedinci, najlepšie prispôsobení meniacim sa životným podmienkam.

Na Slovensku muselo prejsť celé polstoročie od vydania knihy O pôvode druhov, kým ju odborníci prvý raz uznali. Stalo sa tak v roku 1909 na zasadaní Lekárskeho a biologického spolku v Bratislave.

Ale útoky na Darwina i darvinizmus pokračovali. Stačí spomenúť „opičí proces“ v Spojených štátoch amerických. John Scops vyučoval evolučnú teóriu na hodinách biológie na štátnej škole v Tennessee - hoci to bolo zakázané. Súdne pojednávanie sa konalo v roku 1925. Scopsa síce odsúdili na pokutu 100 dolárov, ale nakoniec ju nemusel zaplatiť. A to znamenalo, že podľa Darwina možno už učiť bez-
trestne.

Vatikán uznal teóriu evolúcie až v roku 1996. A nikdy sa neospravedlnil za prenasledovanie jej prívržencov.

Medzitým prišli kritici darvinizmu s teóriou inteligentného dizajnu. Po-

jem „Boh“ v nej nahradili „navrhovateľom“. Ten podľa prívržencov teórie programoval a riadil evolúciu.

Pokus zaradiť „inteligentný dizajn“ ako alternatívnu teóriu do výučby biológie na amerických školách pred tromi rokmi stroskotal. Hoci údajne mal podporu samotného prezidenta Georgea W. Busha, federálny sudca John Jones sa postavil proti.

Približne v tom istom čase vyvolali polemiku o „inteligentnom dizajne“ na Slovensku Katolícke noviny. Priniesli priaznivú recenziu knihy biológa Jonathana Welsa. Ten patrí k najzarytejším odporcom darvinizmu na Západe. Väčšina slovenskej vedeckej komunity však zrejme za Darwinom stojí. Svedčil o tom priebeh konferencie Kam kráčaš, evolúcia, ktorá sa konala vlni na Donovaloch.

Výroky o evolúcií

Kým väčšina nášho druhu pochádza z opice, ryšavi ľudia pochádzajú z mačiek. Mark Twain americký spisovateľ

Ak začneme učiť kreacionizmus ako alternatívu k evolúcií, rovnako môžeme vyučovať o tom, že deti nosí bocian ako alternatívu k biologickému rozmnožovaniu sa. Judith Hayesová, americká spisovateľka

Je fascinujúce sledovať evolúciu. Pre mňa je najzaujímavejšie sledovať evolúciu slobodného muža. Shana Alexandrová, americká novinárka

Kto verí Darwinovi (v percentách)

	áno	nie	nevie
Island	85	7	8
Dánsko	83	13	4
Francúzsko	80	12	8
Veľká Británia	79	13	8
Nemecko	69	23	8
Taliansko	69	20	11
Česko	66	27	7
Slovensko	60	29	11
Poľsko	59	27	14
USA	43	32	25

ZDROJ - EUROBAROMETER, ČASOPIS SCIENCE

Mil'niky v ľudskej evolúcií

1 Pred 7,2 - 6,9 milióna rokov: Sahelanthropus tchadensis, objavený v Čade, 2001, najstarší známy ľudský predok. 2 Pred 5,8 - 5,2 milióna rokov: Ardipithecus kadabba, Etiópia, 1992 3 Pred 4,4 - 4,2 milióna rokov:

Ardipithecus ramidus, Etiópia, 1992 4 Pred 4,2-3,9 milióna rokov: Australopithecus. anamensis, Keňa, 1965

9 Pred 2,6 - 2,2 milióna rokov: Paranthropus aethiopicus, Keňa, 1985 Kamenné nástroje sa začali objavovať pred 2,6 milióna rokov

Zmenšuje sa plocha dažďového pralesa: Nahrádzajú ho zalesnené plochy striedajúce sa s trávnatými a mokradami. To podnietilo prechod ľudských predkov zo stromov k životu na zemi. 10 Pred 2,5-1,9 milióna rokov: Homo rudolfensis, Keňa, 1972. Mozgová kapacita sa zdvojnásobila, zväčšili sa predné mozgové laloky - oblasť, v ktorej človek robí logické rozhodnutia.

11 Pred 2,5 -1,6 milióna rokov: Homo habilis alebo Človek zručný, Tanzánia, 1962. Používal kamenné nástroje.

12 Pred 1,9 -1,4 milióna rokov: Homo ergaster, Keňa, 1984.

5 Pred 3,9 -2,9 r rokov: Australopit L afarensis, Etiópia, Dostal prezývku L Vzpriamená chôdz na dvoch nohách je základným najdôležitejším zn medzi ľuďmi ľudoo

6 Pred 3,5 - 3,2 milióna rokov: Kenyanthropus platyops, Keňa 1999.

7 Pred 3,5-3,2 milióna rokov: Australopithecus africanus, Južná Afrika, 1924. Porovnanie: Australopithecus africanus vs. dnešný človek.

8. Pred 2,6-2,4 milióna rokov: Australopithecus garhi Etiópia, 1999.

13 Pred 1,8 mil. - 20 000 rokmi Homo erectus alebo Človek vzpriamený, Indonézia, 1891. Zrejme prvý zástupca rodu Homo, ktorý opustil Afriku. Prvýkrát kontrolované využívaný oheň pred 790 000 rokmi.

14 Pred 600 000 - 400 000 rokmi: Homo heidelbergensis, Nemecko, 1907. Zrejme pochovával mŕtvych a ovládal jednoduchú reč.

15 Pred 250 000 - 30 000 rokmi: Homo neanderthalensis alebo neanderťalec, Belgicko, 1829.

16 Pred 230 000 rokmi po súčasnosť: Homo sapiens alebo Človek rozumný, Etiópia, 2003. Schopný prejavov umenia: najstaršie jaskynné maľby majú 32 000 rokov.

Kľúčové stupne v koncepte evolúcie

610 - 546 pred n. l.: Grécky filozof Anaximandros tvrdil, že všetky formy života sa vyvinuli z rýb.

1735: Carl Linné vydal Sústavu prírody, ktorej základom je klasifikácia organizmov. Naznačil, že všetky rastliny majú spoločného predka.

12. február 1809: V anglickom Shrewsbury sa narodil Charles Robert Darwin.

1831: Darwin odchádza na päťročnú cestu okolo sveta na lodi HMS Beagle.

1838 -1839: Darwin vytvára svoju teóriu o prirodzenom výbere niektoré organizmy prežijú za určitých podmienok lepšie ako iné, preto zanechajú viac potomstva, a tak sa postupne rozširujú.

November 1859: Darwin publikuje knihu O pôvode druhov - dielo je prijaté kontroverzne.

1865: Český mních Gregor Mendel zverejnil výsledky výskumu o dedičnosti, jeho dôležitosť svet pochopil až o niekoľko desaťročí.

1871: V Pôvode človeka Darwin spojil ľudskú líniu s primátmi. Hoci sa mu ušlo aj veľa hnevu, vedecká komunita ho prijala.

19. apríl 1882: Charles Darwin zomrel vo veku 73 rokov. Pochovaný je vo Westminsterском opátstve.

1933: Eugeniku - pseudovedu, ktorá vznikla v 19. storočí, ktorej cieľom bolo zlepšiť spoločnosť výberom ľudí, ktorí sa môžu rozmnožovať - si osvojilo nacistické Nemecko. 1935: James D. Watson a Francis Crick objavili štruktúru DNA a umožnili tak študovať molekulárnu biológiu evolúcie.

2005: Genetické analýzy ukazujú na relatívne súčasnú ľudskú evolúciu za posledných 10 000 rokov.

12. február 2009: Medzinárodný Darwinov deň.

Vladimír Jancura
PRAVDA, 7.2.2009

Eluana je mŕtva. Kauza pokračuje

Talianka v celej Európe rozprúdila diskusiu o eutanázii. Politici chcú previesť, či nešlo o vraždu. Po štyroch dňoch od čiastočného odpojenia od prístrojov Eluana Englarová zomrela. Vo vegetatívnom stave bola 17 rokov.

Politici ju chceli udržať pri živote zákonom. Zomrela však skôr, ako tak mohli urobiť.

Eluana Englarová, ktorá 17 rokov strávila v umelom spánku, včera zomrela na klinike La Quiete v Udine. Lekári informovali, že smrť nastala približne o 20.10 miestneho času. „Áno, opustila nás,“ potvrdil agentúre ANSA otec pacientky Beppino Englaro.

Prišlo to náhle

Anestéziológ Amarto De Monte médiám povedal, že smrť prišla náhle, keď sa jej stav začal popoludní prudko zhoršovať. Prokurátor, ktorý prevzal lekársku správu o jej úmrtí, sa na jej základe rozhodne, či nariadi súdnu pitvu.

Prípado Eluany Englarovej bol v Taliansku ostro sledovaný najmä preto, že v krajine neexistuje zákon, ktorý by lekárom dovoľoval odpojiť pacienta od prístroja. V záverečnej fáze sa ho snažila vyriešiť aj talianska vláda.

Po tom, ako Eluane začali v piatok postupne znižovať prísun živín, premiér Silvio Berlusconi predložil do parlamentu zákon, ktorý lekárom zakazuje vykonať tento akt. Senát mal o zákone hlasovať dnes napriek tomu, že súd už vlni priznal otcovi pacientky právo ukončiť jej život.

Zákon chcú schváliť aj tak

Poslanci včera reagovali na smrť Eluany minútou ticha. Minister zdravotníctva Maurizio Sacconi poslan-

com oznámil, že aj napriek úmrtiu pacientky chce vláda zákon schváliť.

Gaetano Quagliariello, vicepredseda senátorského klubu Berlusconiho strany Ľud slobody, včera pochyboval o tom, že Eluana zomrela bez ľudského pričinenia.

„Eluana nezomrela, bola zavraždená,“ citoval ho denník La Repubblica. O eutanázii hovoril aj šéf senátorského klubu Maurizio Gasparri.

Vatikán komentoval úmrtie Eluany slovami, že ak sa preukáže ľudské zavinenie, ide o „trestný čin“. „Nech Pán odpustí tomu, kto ju dovedol až do tohto štádia,“ citovala slová kardinála Javiera Lozana Barragana agentúra ANSA.

Na hadičkách 17 rokov

Eluana Englarová bola v kóme od 18. januára 1992, keď po autonehode ostala úplne paralyzovaná a lekárom sa ju nepodarilo prebrať k vedomiu.

Jej rodičia, ktorí stratili nádej, že sa ich dcéra ešte niekedy preberie, sa v uplynulých rokoch snažili získať povolenie na odpojenie 38-ročnej Eluany od prístrojov. Súd im to dovoľil minulý rok v novembri. Splniť vôľu rodičov sa rozhodla klinika La Quiete v Udine, kde Eluana včera aj zomrela.

Tomáš Hudák, SME, 10.2.2009

Eluana Englarová

- Ako 22-ročná utrpela v roku 1992 autonehodu. Jej následkom zostala vo vegetatívnom stave.

- V roku 2008 súd určil, že jej otec môže rozhodnúť o odpojení od prístrojov.

- Po ostrej debate na verejnosti včera zomrela.

Svätý Otec a exkomunikácie

Ján Pavol II. pred 20 rokmi exkomunikoval štyroch biskupov. Jednou z príčin bolo aj popieranie holokaustu. Sám bol známy tým, že vynikal ľudskosťou, odvahou a spravodlivosťou. Ešte ako poľský kňaz zachránil mnohých Židov pred istou smrťou, pritom sám riskoval svoju existenciu a vlastný život.

Terajší pápež Benedikt XVI. zrušil tieto exkomunikácie. Týmto svojím činom sa zaradil k popieračom holokaustu. Nečudo, že židovská obec na celom svete je pobúrená. To, že o holokauste pochybuje islamský vodca Irá-

nu, neprekvapuje. Je zarážajúce, ak sa dnešný pápež takýmto spôsobom stavia na stranu rasistov 21. storočia. Dokonca Ústredná rada Židov v Nemecku na znak protestu prerušila s Vatikánom kontakt. Je na zamyslenie, že ani katolícka cirkev nie je v tomto rozhodnutí jednotná. Napriek tomu to Benedikt XVI. vykonal. Je náhoda, že súčasný pápež je nemeckej národnosti? Je náhoda, že sa to deje práve v čase, keď sa pripravuje jeho návšteva Svätej zeme? To akoby tam ani nechcel ísť. A teraz očakáva reakciu štátu Izrael. Nebolo by

prekvapením, keby sa jeho plánovaná návšteva stala nežiaducou. Bohužiaľ aj na Slovensku je ešte dnes dosť antisemitov a rasistov. Tých, čo tvrdia, že v plynových komorách a koncentračných táboroch zahynulo sotva 300-tisíc Židov. Poškodzovanie synagóg a ničenie náhrobných kameňov na židovských cintorínoch sa deje aj u nás. Normálny človek nepochybuje o vierohodných dôkazoch, že v Osvienčime, Treblinku a ďalších koncentrákoch zahynuli milióny Židov. Peter Matík

PRAVDA, 12.2.2009

Lateránske zmluvy vzkriesili Vatikán

Najmenší štát sveta oslavuje 80. výročie svojej suverenity. Za Rím ju Svätej stolici daroval Mussolini.

Pred dvesto rokmi kontroloval pápežský štát značnú časť územia Apeninského polostrova a hlásili sa k nemu tri milióny obyvateľov. Keď Garibaldiho vojská dobyli v roku 1870 Rím, pápežský štát musel ustúpiť zjednocujúcemu sa Taliansku. Prišiel o svoj majetok a pápež sa vyhlásil za väzňa vo vatikánskom paláci. Trvalo takmer 60 rokov, kým Vatikán získal späť svoju nezávislosť a stal sa najmenším suverénnym štátom sveta s približne šesťsto občanmi. Od podpisu Lateránskych zmlúv, ktoré vrátili na mapu sveta pápežský štát, uplynie zajtra 80 rokov.

Pius XI. bol už piatym pápežom, ktorý sa od začlenenia pápežského štátu do Talianskeho kráľovstva cítil ako väzeň vo vatikánskom paláci. A posledným. Achille Ratti, ako sa vlastným menom volal, pristúpil v roku 1929 na dohodu, ktorá vrátila 44 hektárom vatikánskeho územia štátu suverénneho štátu.

Pod textom Lateránskych zmlúv však nie je jeho podpis. V Lateránskom paláci pri Bazilike sv. Vavrinca ich 11. februára 1929 podpísal za pápeža kardinál Pietro Gasparri. Talianskeho kráľa Viktora Emmanuela III. zase zastúpil predseda vlády Benito Mussolini, ktorý sa tak vyhol aktu pokľaknutia pred pápežom a pobožkaniu jeho prsteňa.

Pre obe strany išlo o výhodnú dohodu. Kým prvá zmluva uznala Vatikán ako štát, druhá zmluva, takzvaný konkordát, zaručila katolíckej cirkvi dominantné postavenie v talianskom štáte. Tretia dohoda bola finančným vyrovnaním medzi cirkvou a štátom. Ako odškodné za stratu územia a majetku pred rokom 1870 dostala Svätá stolica od štátu 750 miliónov lír v hotovosti a miliaru lír v cenných papieroch.

Suma, ktorú Rím zaplatil Vatikánu, bola nakoniec oveľa menšia, ako sa štát zaviazal pápežovi platiť v Garančnej listine z roku 1871. Tá okrem toho, že zaisťovala katolíckej cirkvi používanie vatikánskych budov, garantovala jej aj ročný príjem 3,25 milióna lír ako odškodné za stratené územia.

Po dohode prišla odluka

Rím teda uznal teritoriálnu suverenitu Vatikánu, ktorého súčasťou je Apoštolský palác s príslušnými budovami, Bazilika sv. Petra a obrovské námestie pred ňou. Exteriériálny štatút vatikánskeho územia pririekla zmluva aj ďalším bazilikám na území hlavného mesta (Late-ránskej, Santa Maria Maggiore a sv. Pavla za hradbami) či pápežskej vile v Castel Gandolfo.

Pre Svätú stolicu však bolo dôležité najmä to, že zmluva zaručovala slobodné vyznávanie náboženstva, výkon duchovnej moci a tiež justičnú svojprávnosť Vatikánu v cirkevných otázkach.

Keď v roku 1938 Taliansko schválilo protižidovské zákony, ktoré zakazovali manželstvá medzi Židmi a Nežidmi, Vatikán to považoval za porušenie konkordátu. Článok 34 totiž súhlasil s tým, že manželstvá uzavreté katolíckou cirkvou budú uznávané aj štátom. Lateránske zmluvy boli po druhej svetovej vojne v roku 1947 zapracované aj do talianskej ústavy.

Lateránsky konkordát v roku 1984 nahradil Ján Pavol II. novou zmluvou, ktorá bola de facto odlukou cirkvi od štátu. Katolícku cirkev prestal financovať štát. Náboženstvo sa stalo nepovinným predmetom a teologické fakulty zmizli zo štátnych univerzít.

Potvrdením vzájomnej nezávislosti Vatikánu a Talianskej republiky bolo aj rozhodnutie Vatikánskeho štátu nepreberať od januára 2009 automaticky do svojej jurisdikcie zákony schválené talianskym parlamentom. Dôvodom sú najmä rozdiely v pohľade na ochranu života v prípadoch potratov či eutanázie.

Lateránske zmluvy znamenali dôležitý medzník v histórii katolíckej cirkvi aj Talianska. Rím bol nepretržitým sídlom pápeža od roku 1378, keď sa po 68 rokoch avignonského exilu stal pápežom Urban VI. Večné mesto bolo vnímané ako symbol cirkevnej moci a pápež mal v minulosti až priveľký vplyv na politiku v Európe, čo bolo dané aj historickým vývojom a rýchlym šírením kresťanstva.

Pápežský štát disponoval značným územím a majetkom už

od 4. storočia. V roku 800 Karol Veľký vyhlásil územie, ktoré 45 rokov predtým daroval franský panovník Pipin Krátky pápežovi Štefanovi II., za zvláštnu imunitnú oblasť Franskej ríše. Pápež sa tak stal prvým ríšskym biskupom.

Obrat vo vzťahu k štátu

Inocenc III. na začiatku 13. storočia vymanil cirkevný štát z podriadenosti Svätej ríši rímskej a vyhlásil svoju zvrchovanosť nad svetskými panovníkmi. Pápež mal v stredoveku obrovský vplyv na panovníkov, ktorí si dávali pozor na to, aby s nástupcom sv. Petra dobre vychádzali.

Až po zániku pápežského štátu v roku 1870 si začala katolícka cirkev uvedomovať novú situáciu a meniť aj svoje postoje. Pápež Lev XIII. vo svojej encyklike Rerum novarum (1891) hovorí už o sociálnej náuke cirkvi ako novom spôsobe zasahovania a vyjadrovania sa k svetským otázkam v štáte.

Práve Lateránskymi zmluvami sa Vatikán zaviazal, že cirkev nebude zasahovať do vnútroštátnej politiky, čo napokon potvrdili aj závery II. Vatikánskeho koncilu.

Symbolom svetskej moci pápeža bola kedysi takzvaná „pápežská tiara“, trojitá panovnícka koruna, ktorú nosili pápeži pri slávnostných ceremóniách. Zbavil sa jej až Pavol VI. v roku 1966 a z pápežského erbu ju nechal odstrániť v roku 2005 až Benedikt XVI.

**Tomáš Hudák
SME, 10.2.2009**

Význam dohody

- Ustanovila rímsky katolicizmus za štátne náboženstvo.
- Taliansko uznalo Vatikán za nezávislý a suverénny štát.
- Rím garantuje Vatikánu ochranu a poskytovanie verejných služieb, bude trestať zločiny spáchané na jeho území a Vatikán vydá Taliansku podozrivé či odsúdené osoby.
- Štát uzná cirkvou uzavreté manželstvá, zaručí vyučovanie, náboženstva v školách.

Exorcisti

Napriek tomu, že slovo „kresťanské“ nemá v názve iba jedna strana, s výzvou, aby stiahlo svoju podporu prezidentskej kandidátke Radičovej, sa niekoľkí bratislavskí kňazi obrátili len na KDH. Lebo iba túto stranu považujú za svoju.

Obrátili sa na politický subjekt, ktorý pred niekoľkými dňami vyhlásil, že zrušením zákazu, ktorý vydal prezident Bush, jeho nástupca Obama „začal vo svojom úrade vojnu proti nenarodeným deťom“. Kňazi tak vyzvali KDH, aby nepodporovalo doma to, čo odsudzuje vo svete.

Je evidentné, že jednu predstavu o tom, k čomu stranu zaväzuje slovo „kresťanské“, má Daniel Lipšic, ktorý ako podpredseda KDH vyvolal iniciatívu na podporu kandidátky Radičovej.

Druhú, celkom odlišnú, majú ľudia, podľa ktorých jej podporou opúšťa KDH svoj „kresťanský“ profil.

Otázku, akou stranou chce vlastne byť, či stranou podľa vzoru nemeckej CDU, alebo stranou podľa predstáv signatárov včerajšej výzvy, rieši KDH od februára 1990, keď vzniklo.

Ako sa zdá, ešte ju nejaký čas riešiť bude.

Výzvu inicioval kňaz, ktorý bol dlho jedným z dvoch stálych exorcistov na Slovensku. Teraz už ním nie je, ale aj tak z KDH niečo vyháňa. **Marián Leško, SME, 11.2.2009**

Nemci chcú sledovať biskupov

Kontroverzná rehabilitácia. Bratstvo sv. Pia, ktorého štyroch biskupov prednedávnom rehabilitoval pápež Benedikt XVI., je prípadom pre nemecký úrad pre ochranu ústavy. Tvrdí to popredný nemecký sociálnodemokratický politik Sebastian Edathy. „Bratstvo sv. Pia odmieta základné princípy demokracie a slobody vierovyznania,“ tvrdí v rozhovore pre nemecký denník Handelsblatt Edathy, ktorý je šéfom výboru Bundestagu pre vnútornú bezpečnosť. Práve z uvedeného kresťanského spolku je anglický biskup

pokračovanie na str. 8

Zmlátili farára

Ani duchovní nie sú vždy v bezpečí a to dokonca ani v kostole. Presvedčil sa o tom kňaz, ktorého surovo napadol agresívny študent a to priamo v sakristii. Útočník mlátil farára krátko pred omšou za dušičky. Všetky údery smerovali priamo do hlavy a napadnutý farár sa liečil takmer dva týždne.“

Tereza Hronová, redaktorka TV JOJ: „Zrejme tento zvuk zvona kostola v Dražovicách na Vyškovsku vyprovokoval študenta Antonína Hálu. Zúrivo vbehol do sakristie, kde sa pripravoval miestny farár na dušičkovú omšu. Chcel od neho aby stíšil zvony. Duchovného potom pred očami ministrantov niekoľko krát udrel do hlavy.“

Martin Bejček, farár: „Ja som sa vlastne chcel obliecť a v tej chvíli mi vlastne vypálil dve rany do tváre. Zrazil ma k zemi a utiekol. Také veci ako narazené rebrá, fialové oko a kus odštipnutého zubu.“

Tereza Hronová, redaktorka TV JOJ: „Farár sa snažil odslúžiť omšu aj cez svoje zranenia. Potom pre neho ale musela prísť sanitka.“

Bohumil Maláček, hovorca polície ČR Brno: „Prípady, kedy sa dve osoby napadnú sú pomerne časté. Ale aby niekto napadol duchovného to je celkom neobvyklá záležitosť.“

Tereza Hronová, redaktorka TV JOJ: „Čo vysokoškolačka viedlo k skratovému konaniu nám nevysvetlila ani jeho matka.“

Anketa

Respondent: „Už toho bolo dosť napísaného a žiadna pravda. Čo je pravda? To vie najlepšie on, bohužiaľ.“

Tereza Hronová, redaktorka TV JOJ: „Polícia v týchto dňoch ukončila vyšetrovanie a Hála si po troch mesiacoch prevzal obvinenie.“

Bohumil Maláček, hovorca polície ČR Brno: „Zahájili trestné stíhanie mladíka pre trestný čin ublíženia na zdraví a výtržníctva.“

Tereza Hronová, redaktorka TV JOJ: „Aj keď farár prijal vysokoškolskovo ospravedlnenie môže ísť mladík aj na dva roky do väzenia.“

Tereza Hronová, TV JOJ, 19:00, 9.2.2009

Iniciatíva katolíckych kňazov

Sedem katolíckych kňazov sa zapojilo do prezidentskej kampane. Predsedovi KDH Pavlovi Hrušovskému totiž kňazi adresovali list, v ktorom ho vyzývajú, aby hnutie stiahlo podporu Ivete Radičovej. Jediným kandidátom, ktorý vyznáva kresťanské hodnoty je totiž podľa nich len František Mikloško.

Signatári výzvy nečakane ostro zaútočili na KDH. Podpora Ivete Radičovej by totiž podľa nich bola politickou samovraždou. Navyše ak sa od nej KDH nedištanuje, má celé vedenie hnutia odstúpiť. Kresťanských demokratov výzva zaskočila.

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „Nikto tu nemá právo takýmto spôsobom atakovať, napádať politické štruktúry.“

Výzvu podporilo sedem bratislavských kňazov. Iniciátor listu Anton Solčiansky však médiám vysvetlenie neposkytol, nie je to však oficiálny názor cirkvi.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Ide o súkromnú iniciatívu týchto kňazov a Konferencia biskupov Slovenska nebude dávať žiadne oficiálne vyhlásenie,

či už v tejto situácii alebo ku konkrétnym kandidátom.“

Opozičná kandidátka Iveta Radičová neskrývala prekvapenie.

Iveta Radičová, prezidentská kandidátka: „Ja postrádam v tom stanovisku prvky dobra a kresťanskej lásky.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Neurobili to počas liturgie, nejakého náboženského zhromaždenia, civilne, občiansky vyjadrili svoj názor.“

Iveta Radičová, prezidentská kandidátka: „Zdá sa, že sa ma ktosi bojí ako čert svätenej vody.“

Samotné KDH sa však pripravuje na výmenu svojho šéfa. Pavol Hrušovský údajne opäť kandidovať nechce a za svojho nástupcu mal označiť Jána Figel'a. Ten svoj nástup nevyhlásil.

Ján Figel' (KDH), eurokomisár: „Ja som aj presvedčený o tom, že kresťanská demokracia na Slovensku a v Európe si vyžaduje angažovanosť.“

Ako ďalej KDH, tak odpoveď na túto otázku si dajú kresťanskí demokrati už koncom februára.

**Zlatica Puškárová
TV Markíza, 10.2.2009**

Bratislavskí kňazi vyzývajú KDH: Nepodporujte Radičovú!

Na verejný dištanc od Ivety Radičovej ako kandidátky na prezidentku vyzvali KDH niektorí bratislavskí kňazi.

„Vyzývame vás a žiadame, aby ste napriek rozporu medzi vami podporili kandidatúru Františka Mikloška,“ napísali kňazi v liste adresovanom predsedovi strany Pavlovi Hrušovskému. „Ak by KDH zostalo v postoji verejnej podpory Radičovej, znamenalo by to politickú samovraždu, a bolo by potrebné, buď aby bolo z názvu odstránené slovo ‚kresťanské‘, alebo aby odstúpilo celé predsedníctvo,“ konštatujú prví siedmi signatári. Iniciátor listu Anton Solčiansky zo Záhorskej Bystrice oslovil s prosbou o podporu listu ďalších kňazov a organizácie.

„V súčasnosti naša vlasť prechádza zložitým obdobím triedenia duchov v otázke zápasu medzi civilizáciou lásky a kultúrou smrti. Jedným z významných medzníkov toho, kam sa vnútorne aj navonok uberie Slovensko, sú nadchádzajúce prezidentské voľby,“ zdôrazňuje list KDH, ktorý vyjadruje znepokojenie nad tým, „že KDH sa verejne prihlásilo k podpore

liberálnej kandidátky, ktorá jasne zastáva postoje v rozpore s Božimi zákonmi a kresťanskou morálkou“. A to najmä, keď „je známy kandidát, ktorý zastáva jasné kresťanské postoje“.

Kňazi predsedovi KDH pripomínajú, že „kresťan – a tobôž pôsobiaci v politike – je ten, kto zavrhuje zlo a volí si dobro, a nemôže podporovať kandidáta, kandidátku, ktorý verejne zastáva ‚právo‘ na potrat“.

List zverejnil jeho iniciátor Anton Solčiansky. Podpísaní sa na KDH obrátili „ako bratia v Ježišovi Kristovi, a ako duchovní správcovia a kňazi pôsobiaci v dekanátoch Bratislavy“. Okrem iniciátora je medzi nimi Štefan Herényi z farnosti na Dlhých Dieloch, minoriti Lucián Mária Boguckí a Tomáš Lešňák z Karlovej Vsi, verbisti Ján Štefanec a Stanislav Krajňák z Univerzitného pastoračného centra v Bratislave a Marek Vadrna z Marianky.

Na internetovej stránke www.volimferra.blogspot.com sa k listu prihlásil aj kňaz z Trstenej Jaroslav Chovanec. **SITA, Nový Čas, 10.2.2009**

Rakúski veriaci vystupujú z cirkvi

Väčšina Rakúšanov opúšťa cirkev pre peniaze, mnohí na protest. Majú vlastného biskupa, ktorý im prekáža.

Potvrdzujú to čísla z mnohých rakúskych diecéz. Ľudia v hojnom počte vystupujú z katolíckej cirkvi. Len v meste Salzburg opustilo v januári cirkev 100 katolíkov, minulý týždeň ich za jediný deň odišlo štyridsať. V meste Linz vystúpilo minulý týždeň z cirkvi 110 ľudí. V rovnakom čase minulý rok to bolo len 28 výstupov.

Nielen peniaze

Väčšina z veriacich nechce platiť cirkvi poplatky. „Hlavne u starších ľudí je to problém. Robia to neradi, ale nemajú v čase finančnej krízy inú možnosť,“ povedala pre ORF Online Christina Hemetsbergerová z magistrátu mesta Salzburg.

Výstupy v čase, keď cirkev oslovuje veriacich a žiada zaplatiť cirkevnú daň, nie sú neobvyklé. Tento rok sú však peniaze len jedným z dôvodov.

Mnoho Rakúšanov opúšťa cirkev na protest. Časť z nich sklamlalo

rozhodnutie pápeža Benedikta XVI. rehabilitovať anglického biskupa a popierača holokaustu Williamsona. Viac je tých, ktorým prekáža vymenovanie ich vlastného biskupa Gerharda Mariu Wagnera. Ten sa koncom marca stane novým sviatim biskupom diecézy v Linzi.

Wagner, ktorý bol 21 rokov farárom v hornorakúskej obci Windischgarsten, nahneval veriacich už niekoľkokrát. Nikdy nedovolil miništrovať dievčatám a tvrdí, že homosexualita je liečiteľná.

Hurikán Katrina, ktorý v roku 2005 takmer zrovnal New Orleans so zemou, označil za „druh Božieho trestu pre nemorálne mesto“ a knihy o Harrym Potterovi za satanizmus.

Priamo Vatikán

Teraz bude viesť diecézu v Linzi a nespokojní nie sú len veriaci. Sklamani boli aj zástupcovia rakúskej cirkvi, pretože Wagner nebol medzi kandidátmi, ktorých Vatikánu navrhl.

Z cirkevných kruhov sa ozývajú hlasy, že biskup bol vymenovaný

dokončenie zo str. 7

Richard Williamson, v súčasnosti najznámejší popierač holokaustu, ktorého rehabilitácia pápežom vyvolala vlnu ostrého nesúhlasu predovšetkým v Nemecku.

Sledovať extrémistov

Podľa Edathyho by sa kontroverzným kresťanským zoskupením mal zaoberať Spolkový úrad pre ochranu ústavy. Hlavnou úlohou tejto inštitúcie je zhromažďovať a vyhodnocovať informácie o aktivitách, ktoré sú extrémistické a odporujú ústave.

„Podľa môjho názoru by mal úrad preskúmať, či boli splnené všetky predpoklady na to, aby úrad mohol tieto úlohy vykonávať voči Bratstvu sv. Pia. Myslím si, že sú tu dôkazy, ktoré teba brat' vážne,“ povedal Edathy. Šéf parlamentného výboru dodal, že úrad pre ochranu ústavy už niekoľko rokov monitoruje činnosť napríklad scientologickej cirkvi.

Kritika z Nemecka

Kritika pápežovho rozhodnutia zrušiť po 20 rokoch Williamsonovu exkomunikáciu z cirkvi sa stupňuje najmä v Nemecku. Ešte pred sociálnymi demokratmi sa proti rozhodnutiu postavila aj konzervatívna kancelárka Angela Merkelová. Telefonovala s pápežom a žiadala ho, aby odmietol holokaust. **(np), HN, 12.2.2009**

po priamej intervencii z Ríma. Podľa Wiener Zeitung sa vraj za Wagnera prihovril pápežov brat, farár Georg Ratzinger. Wagner, ktorý je oddaný Rímu a má povest' konzervatívneho duchovného, sa tak stane biskupom, hoci ho nenavrhol ani diecézny biskup v Linzi Ludwig Schwarz, ani kardinál Christoph Schönborn.

Práve v Linzi vystúpilo z cirkvi štyrikrát viac katolíkov ako v rovnakom čase pred rokom. Aj Salzburg zaznamenal najviac výstupov minulý štvrtok, keď bola diskusia o Wagnerovi a Williamsonovi najsilnejšia.

Kardinál Schönborn hovorí otvorene o kríze, ktorú prežíva cirkev nielen v Rakúsku. Mnohí podľa neho „krúčia hlavami, sú smutní, rozhorčení a nerozumejú, čo sa to deje“. Cirkev by podľa neho mala krízu vnímať ako šancu a pokúsiť sa vyjsť z nej posilnene.

**Miriam Zsilleová
SME, 11.2.2009**

Pápežovo kráľovstvo pozemské oslavuje

Malý štát najväčšej cirkvi pristane. Hoci ešte pred pár storočiami pápež priamo ovládal veľké územia v strednom Taliansku, vytvorenie najmenšieho štátu sveta Katolíckej cirkvi pomohlo prejsť do modernej doby. Štát Vatikán sa zrodil podpisom Lateránskych zmlúv, ktoré cirkev uzavrela s talianskym štátom.

„Svätú stolicu Lateránske zmluvy potešili, pretože normalizovali vzťahy medzi ňou a Talianskom,“ vysvetľuje pre Thomas Reese z Georgetownskej univerzity, ktorý je odborníkom na katolícku cirkev a jej dejiny. Pápeži až do druhej polovice 19. storočia ovládali takmer celú strednú časť Apeninského polostrova. Počas bojov za talianske zjednotenie a po vytvorení talianskeho štátu však najskôr v roku 1860 prišli o väčšinu územia a o desať rokov neskôr Taliansko obsadilo a pričlenilo k sebe i Rím a jeho okolie. „Po strate pápežských štátov bolo právne postavenie Vatikánu na vode,“ hovorí Reese. „Dohody znormalizovali vzťah Svätej stolice s Talianskom i ostatnými vládami,“ vysvetľuje.

Lateránske dohody podpísal v zastúpení pápeža Pia XI. kardinál Pietro Gasparri a za kráľa Vittora Emmanuela III. premiér Benito Mussolini. Po podpise zmlúv 11. februára 1929 získal Vatikán finančné odškodné, platby kňazom i prísľub suverenity. V správe pápeža zostalo dnešné územie Vatikánu: Apoštolský palác so záhradami a priľahlými budovami, Chrám svätého Petra a Námestie sv. Petra. Štatút územia Vatikánu majú aj 4 rímske baziliky, budova kolégia a pápežovo letné sídlo, ktoré sa nachádzajú za jeho hranicami.

Strata veľkého pápežského štátu bolo to najlepšie, čo sa cirkvi v 19. storočí mohlo stať,“ myslí si Reese. „Zbavila pápeža nutnosť spravovať svetský štát a uvoľnilo mu to ruky, aby sa stal duchovným lídrom, ktorý sa môže sústrediť na život cirkvi. Vatikán mu dáva medzinárodne uznávané územie, ktoré je neutrálne od Talianska. To sa ukázalo ako užitočné počas druhej svetovej vojny. Samostatný Vatikán navyše zaručuje neutralitu Svätej stolice od talianskej politiky a politického zasahovania.“ V osemdesiatych rokoch minulého storočia došlo k ďalšej úprave zmluvy a talianski kňazi prestali byť platení štátom.

Zodpovednosť za kauzu „biskup Williamson,“

Pápež rehabilitoval popierača holokaustu. Takto komentovala väčšina médií krok Benedikta XVI., ktorý koncom januára zrušil exkomunikáciu štyroch lefěbvrístických biskupov. Ide nielen o neprimerané zjednodušenie, ale o otvorené klamstvo.

Stiahnutím exkomunikácie pápež zbavil štyroch biskupov najťažšieho cirkevného trestu, ktorý sa udeľuje za obzvlášť ťažké delikty. Biskupi sa previnili tým, že v roku 1988 bez povolenia pápeža Jána Pavla II. prijali biskupskú vysviacku. Bernard Fellay, Bernard Tissier de Mallerais, Richard Williamson a Alfons de Galaretta napriek zbaveniu exkomunikácie naďalej nie sú biskupmi katolíckej cirkvi a ich Kňazské bratstvo svätého Pia X. cirkev neuznáva. Musia najprv plne uznať učenie II. vatikánskeho koncilu a pápežov Jána XXIII., Pavla VI., Jána Pavla I, Jána Pavla II. a Benedikta XVI. Vo vyhlásení Štátneho sekretariátu Svätej Stolice sa ďalej uvádza, že „biskup Williamson sa bude musieť v súvislosti s prijatím biskupskej funkcie v cirkvi absolútne jednoznačne a verejne vzdať svojich postojov k Shoa“. O akejkol'vek rehabilitácii osoby biskupa Williamsona či dokonca jeho názorov nemôže byť ani reč. Navyše, v spomínanom vyhlásení sa uvádza, že v okamihu zrušenia exkomunikácie neboli Benediktovi XVI. Williamsonove názory známe.

Podľa vatikanistu talianskeho týždenníka L'Espresso Sandra Magistera by si mal za nezvládnutie situácie svedomie spytovať predovšetkým kardinál Darío Castrillón Hoyos, ktorý vedie pápežskú komisiu zodpovednú za dialóg s lefěbvrístami. Neakceptovateľné názory, ktorými sa Williamson prezentoval už v roku 1989, keď chválil knihy popierača holokaustu Ernsta Zundela, nemali ujsť jeho pozornosti. Bývalý predseda nemeckej biskupskej konferencie, kardinál Karl Lehmann dokonca vyzval Hoyosa, aby so svojej funkcie rezignoval. Ku kritike sa pridal aj ďalší nemecký kardinál, Walter Kasper, predseda Pápežskej rady pre napomáhanie

jednoty kresťanov, ktorý pre Vatikánsky rozhlas povedal: „Nepochybne došlo k chybám v spôsobe, akým bola celá vec riešená v rímskej kúril Málo sa o tom vo Vatikáne hovorilo a nepátralo sa po tom, kde by mohli vzniknúť problémy. To musím jasne priznať.“

Problematickým bol, podľa Sandra Magistera, aj spôsob, akým bolo stiahnutie exkomunikácie zo strany Svätej stolice odkomunikované. Kým iné udalosti, napríklad spustenie vatikánskeho kanála na webe YouTube, boli sprevádzané masívnou informačnou kampanou, nič podobné sa nestalo v prípade citlivej záležitosti zrušenia exkomunikácie. Navyše, udalosť, ktorá mala byť oznámená až 24. januára, na verejnosť „presiakla“ už niekoľko dní predtým. Existujú indicie, že vďaka úniku informácií mohla švédka televízia Ab-Svt načasovať vysielanie rozhovoru s Williamsonom, ktorý bol natočený ešte v novembri minulého roku, práve na deň podpisu dekrétu rušiaceho exkomunikáciu. Magister sa domnieva, že úlohou hlavného komunikátora mal byť poverený spomínaný kardinál Kasper, ktorý sa hodí do takejto úlohy a v rámci rímskej kurie je práve on zodpovedný za zjednocovanie kresťanov.

Za „kauzu Williamson“ však nesie hlavnú zodpovednosť samotné Kňazské bratstvo svätého Pia X. a jeho súčasná hlava, biskup Bernard Fellay, ktorý nechal britského biskupa tárať nezmysly. Fellay sa síce v mene bratstva od Williamsonových názorov distancoval a zakázal mu vyjadrovať sa k otázke holokaustu, ale urobil tak až po prevalení kauzy.

Navyše, ukázalo sa, že Williamson nie je so svojimi názormi osamotený.

Podobné revizionistické postoje prezentoval aj lefěbvrístický kňaz Floriano Abrahamowicz. Jeho z bratstva okamžite vylúčili, Williamson ostával do včerajška bez vážnejšieho trestu. Obaja klerici sa postarali o podozrenie, že medzi lefěbvrístami, ktorí odmietajú ekumenický aj medzináboženský dialóg, sa nachádzajú ďalšie „časované bomby“. **Imrich Gazda, HN, 11.2.2009**

Formálne je Vatikán absolutistickou teokratickou monarchiou s pápežom ako doživotne voleným panovníkom. Zákonodarným zborom je pontifikálna komisia, zložená z deviatich kardiná-

lov. Vatikán donedávna preberal talianske zákonodarstvo, koncom minulého roka však pre nezhody o právo na život túto tradíciu skončil. **Miloslav Surgoš**

PRAVDA, 11.2.2009

Mená proti Radičovej niekto falšoval

Pod petíciou za Františka Mikloška a proti Ivete Radičovej boli podpísaní aj kňazi, ktorí ju nikdy nepodpísali.

Iniciatíva Volím Fera!, ktorá podporuje Františka Mikloška ako kandidáta na prezidenta, včera musela stiahnuť zo svojej internetovej stránky petíciu.

Mohli sa pod ňu podpísať všetci, čo súhlasili so znením listu, ktorý v utorok zaslali KDĽ sedmi bratislavskí kňazi. Od strany chceli, aby prestala podporovať kandidatúru Ivety Radičovej, lebo „zastáva postoje v rozpore s Božími zákonmi“ a aby podporila Františka Mikloška. KDĽ podľa nich nemôže podporovať nikoho, kto nie je proti potratom.

Včera napoludnie bolo pod petíciou podpísaných už niekoľko stoviek ľudí vrátane asi šesťdesiatky kňazov.

Okrem väčšinou neznámych mien medzi nimi boli aj mená hovorca arcibiskupa Stanislava Zvolenského Jozefa Hal'ka alebo riaditeľa arcibiskupského úradu v Trnave Ladislava Čerího. Pribudlo aj meno

Jána Krstiteľa Balázsa, ktorý však za prezidentku podporuje Radičovú.

Podpísali ich iní

Ani jeden z nich o tom nevedel. „Je to falzifikát“, hovorili s tým, že nič také nepodpísali.

Popoludní autori stránky vyhlásili, že niektoré mená boli zneužitá. Niektorých signatárov niekto podpísal bez ich vedomia. Petíciu stiahli a dnes už nie je verejná. Kňazom sa ospravedlnili.

Iveta Radičová kňazom po ich liste odkázala, že si musia uvedomiť, že zasahujú do predvolebnej kampane.

Šéf volebného tímu Františka Mikloška Vladimír Palko ju za tento výrok včera skritizoval.

„Na webovej stránke „Moja prezidentka“ je už dlhé mesiace v zozname podporovateľov Ivety Radičovej meno katolíckeho kňaza spolu s jeho vyjadrením v jej prospech. V súvislosti s tým by sa mala pani Radičová vyjadriť, či považuje za „vážne vstupovanie do volebnej kampane“ aj vyjadrenie tohto kňaza,“ povedal Palko.

Balázs: Je v tom rozdiel

Liberáli podľa Palka uznávajú právo kňaza vyjadriť sa v kampani, iba keď podporujú liberálneho kandidáta. Daným kňazom je Ján Krstiteľ Balázs.

„Vyjadril som sa pozitívne ku kandidatúre Ivety Radičovej, ale neosočoval som a neočierňoval som žiadneho iného kandidáta, ani som žiadnej strane nediktovoval, čo má robiť a v tom vidím diametrálny rozdiel,“ komentoval včera Balázs Palkovo vyjadrenie.

Cirkev o iniciatíve kňazov hovorí, že je to ich súkromná záležitosť.

„Pri voľbe prezidenta tiež rešpektujeme osobný názor jednotlivých kňazov,“ povedal včera SME hovorca arcibiskupa Zvolenského Jozef Hal'ko.

Monika Tódová SME, 12.2.2009

„Prišlo k zneužitiu niektorých mien. Podpísaným, ktorí sa v petícii ocitli bez svojho súhlasu, sa ospravedľujeme.“

Lukáš Lučenič,

Občianska kampaň Volím Fera!

Pápež si chce udobriť Židov, odsúdil popieranie holokaustu

Kontroverzná rehabilitácia. Benedikt XVI. počúvol Merkelovej výzvu a jednoznačne sa dištancoval od holokaustu. Do Izraela sa chystá v máji.

Pápež Benedikt XVI. včera podal ruku zmieru Židom, ktorých rozhneval rehabilitáciou anglického biskupa a v súčasnosti najznámejšieho popierača holokaustu Richarda Williamsona. Tri týždne po kontroverznej rehabilitácii odsúdil prvý muž rímskokatolíckej cirkvi všetky prejavy popierania holokaustu. „Akékoľvek popieranie alebo znižovanie tohto zločinu je neprípustné a neprijateľné,“ povedal pápež na stretnutí s delegáciou amerických Židov vo Vatikáne.

Benedikt počúvol výzvy

Na pápeža sa v posledných dňoch zosypala vlna kritiky najmä z jeho rodného Nemecka za to, že koncom januára zrušil exkomunikáciu biskupa Williamsona z Bratstva sv. Pia X. Medzi najhlasnejších

kritikov tohto kroku patrila najmä nemecká kancelára Angela Merkelová, ktorá v telefonickom rozhovore požiadala Benedikta XVI., aby popieranie holokaustu verejne odsúdil. Pápež teraz tieto výzvy splnil. „Cirkev hlboko odmieta akýkoľvek antisemitizmus a chce pokračovať v budovaní trvalých vzťahov medzi našimi spoločnosťami,“ ubezpečil pápež 60-člennú delegáciu Konferencie amerických židovských organizácií, vedenú rabínom Arthurom Schneierom. Súčasťou snahy o zmierenie má byť aj pápežova chystaná cesta do Izraela v máji. „Pripravujem návštevu Izraela, krajiny, ktorá je svätá pre kresťanov rovnako ako pre Židov,“ povedal pápež.

Židia chcú viac

Benedikt sa tiež prihlásil k vyhláseniu svojho predchodcu, ktorý v roku 2000 požiadal Židov o odpustenie za holokaust. Ján Pavol II. vtedy vyslovil prianie kresťanov

zasvätiť sa pravému priateľstvu so Židmi.

Krok pápeža Židia privítali, podľa nich by však mal urobiť viac. „Je to síce veľmi sympatické a správne gesto, ale na druhej strane stále platí, že svojím vyhlásením odpustil biskupovi, ktorý popiera existenciu holokaustu. Ďalší krok by teda zákonite mal byť ten, aby ponechal v platnosti exkomunikáciu biskupa Williamsona,“ povedal pre HN Pavel Traubner, čestný predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku.

Williamson koncom januára, tesne pred zrušením svojej exkomunikácie, pre švédsku televíziu povedal, že počas druhej svetovej vojny nezahynulo šesť miliónov Židov, ale „len“ 200- až 300-tisíc. Vatikán tvrdí, že pápež o tomto jeho vyjadrení nevedel. Williamson sa za svoje vyjadrenie ospravedlnil, no odmietol ich odvolať.

(np, čtk), HN, 13.2.2009

Biskup Tondra je tiež za Mikloška

Predseda konferencie biskupov Slovenska hovorí, že kňazi majú tiež svoj názor a môžu ho prejavovať.

Spišský diecézny biskup a predseda Konferencie biskupov Slovenska František Tondra podporuje iniciatívu siedmich kňazov, ktorí vyzvali KDĽH, aby namiesto Ivety Radičovej podporovalo za prezidenta Františka Mikloška.

Kňazi ako občania štátu majú podľa Tondru právo zasiahnuť do spoločenského dialógu pred prezidentskými voľbami. „Pre nás veriacich je, a podlá svedomia aj má byť, ako kritérium politická schopnosť kandidáta a jeho postoj k hodnotám, ktoré hlása cirkev. Preto sa pýtam, prečo by som mal nesúhlasiť s iniciatívou bratislavských kňazov, ktorí sa obrátia na vedenie KDĽH, aby zmenilo svojho kandidáta?“ spýtal sa biskup Tondra.

„Prečo by sa kňazi nemohli vyjadriť k jednotlivým kandidátom? Kňazi sa zriekajú aktívnej politiky, ale nezriekajú sa svojho vplyvu. Inak by prestali byť ‚soľou zeme‘,“ dodal ešte.

Siedmi bratislavskí kňazi si myslia, že KDĽH nemôže podporovať Ivetu Radičovú, lebo zastáva „postoje v rozpore s Božími zákonmi a kresťanskou morálkou“. Ako príklad uvádzajú, že nie je proti potratom.

Radičová na to reagovala slovami, že nechápe, prečo sa jej niekto bojí ako čert svätenej vody a kňazom odkázala, že by si mali uvedomiť, že vážne vstupujú do predvolebnej kampane.

Monika Tódová

Vypadol z okna školy

15-ročný žiak dnes vypadol z okna cirkevnej školy v Rožňave. Či išlo o nešťastnú náhodu alebo ho niekto sotil, vyšetruje polícia. Chlapec po páde z asi päťmetrovej výšky skončil v nemocnici so silným otrasom mozgu.

TV Markíza, 19:00, 12.2.2009

Vatikán: 80. výročie vzniku

Najmenší štát na svete oslavuje 80-te výročie založenia. V roku 1929n vznikol Vatikán na základe zmlúv medzi katolíckou cirkvou a talianskym diktátorom Benitom Mussolinim. Tieto dohody dostali názov Lateránske zmluvy. Na čele Vatikánu ako suverénneho štátu stojí pápež Benedikt XVI. Sídli v Ríme a odtiaľ spravuje milióny katolíkov po celom svete. STV, 19:30, 11.2.2009

V. Británia: 200. výročie Charlesa Darwina

Britský prírodovedec a autor preratnej evolučnej teórie - Charles Darwin. Dnes uplynulo dvesto rokov od jeho narodenia. Trvalo roky, kým svoje bádanie premenil na jeden z najvýznamnejších objavov ľudstva. Jeho evolučná teória osvetlila chápanie prírody aj miesto človeka v nej.

Najväčší Angličan po Isaacovi Newtonovi. tejto prezývky sa Charles Darwin nedožil. Jeho dielo ale prežilo rovnako ako Newtonove fyzikálne zákony. Svojou evolučnou teóriou zobral ľuďom výsadné postavenie, keď vyhlasoval, že človek má spoločných predkov s opicami a slimákmi. Nahneval aj cirkev, keď spochybnil Boha ako stvoriteľa života.

Michael Reiss, profesor prírodných vied: „Darwin je jedným z naj-

väčších vedcov všetkých čias. Ľudstvo samo seba začalo vnímať inak, už nie sme stredom vesmíru.“

Svoju teóriu podložil pozorovaním a zbieraním dôkazov. Taká bola aj jeho 5-ročná cesta okolo sveta na palube lode Beagle v roku 1831. Svet, ktorý pred ním považoval ľudstvo za nemenný, bol zrazu premenlivý v čase. Niektorí jeho teóriu dodnes odmietajú.

Stephen Hayes, stúpenec kreationizmu: „Je to úplne rozporuplné s vedeckými faktami a tiež to mimoriadne škodí kresťanskej viere.“

O Charlesovi Darwinovi sa hovorí, že pre pravdu dokázal ísť za hranice poznania. Jeho najznámejšie diela sú „Pôvod druhov“, „Evolúcia“ či „O pôvode človeka. Zomrel v roku 1882 v rodnom Anglicku. STV, 19:30, 12.2.2009

Odsúdil popierača holokaustu

Pápež Benedikt XVI. označil akékoľvek popieranie holokaustu za neprijateľné, obzvlášť z úst duchovného.

Reagoval tak na aféru okolo britského biskupa Richarda Williamsona, ktorý vyhlásil, že neverí, že holokaust sa stal tak, ako o ňom vieme. Pápež vyhlásil, že si nebol vedomý plného znenia Williamsonových slov. Benedikt si tak uzmiel židovských predstaviteľov. Svätý Otec potvrdil aj to, že plánuje navštíviť Izrael. (ho), Plus jeden deň, 13.2.2009

Ruská pravoslávna cirkev uviedla, že ľudská bytosť by v určitých prípadoch nemala byť udržiavaná pri živote

Ruská pravoslávna cirkev v súvislosti s talianskou diskusiou o práve na smrť uviedla, že ľudská bytosť by v určitých prípadoch nemala byť udržiavaná pri živote. Tento názor je v príkrom rozpore so stanoviskom Vatikánu. Hovorca cirkvi uviedol, že existujú prípady, keď nie je jasné či je v tele prítomná duša, keď telo niekoľko rokov nevykazuje známky vedomého života. Vyjadrenie hovorcu prišlo 2 dni po smrti Eluany Englarovej, 38-ročnej ženy, ktorej príbeh na niekoľko mesiacov rozdelil verejnú mienku v Taliansku. Rádio Zet, 12:00, 12.2.2009

V Prešove nájdete architektonický klenot

Prešovská Kalvária umiestnená na západnej strane mesta na nevelkej vyvýšenine výraznou tmavobordovou a bielou farebnosťou štíhlych vežičiek už zďaleka priťahuje pozornosť okoloidúcich. S jej výstavbou začali v roku 1721 jezuiti. Po banskobystrickej Kalvárii patrila k architektonickým skvostom vtedajšieho Uhorska.

Prešov mal v tom čase významnú pozíciu, ležal totiž na starej krajinskej, vojensko-obchodnej „kráľovskej ceste“ smerujúcej z horného Potisia do Poľska. Celý komplex Kalvárie tvorí Kostol svätého Kríža a štrnásť kaplniek Krížovej cesty s kaplnkou Svätých schodov, katakomby a cintorín. Duchovným motívom bol Kristus na kríži a Panna Mária. Prvú kaplnku Krista na Olivovej hore posvätil v roku 1721 predstavený jezuitov Pavol Samaróci. Celý komplex barokove stavby budovali postupne niekoľko desaťročí. Urbanisticky je výborne zakomponovaná do západnej strany mesta. Na jej do-

končenie bol do Prešova poslaný P. František Perger, ktorý úspešne ukončil výstavbu Kalvárie v Banskej Štiavnici. Historické pramene uvádzajú, že kaplnky Krížovej cesty vznikali postupne od roku 1721 do roku 1893 vďaka sponzorským príspevkom štedrých darcov spomedzi mešťanov a okolitej šľachty. Osobitnú pozornosť si zaslúži kaplnka Svätých schodov postavená v roku 1765 podľa vzoru kaplnky Sancta Scala pri Lateránskom kostole v Ríme. Stavbu financoval litovské knieža Radziwill ako prejav vďačnosti mestu Prešov za poskytnutie azylu po nútenom úteku z Poľska. V priečelí nad vchodom je umiestnený jeho erb s darovacími nápisom. Kostol svätého Kríža ukončili a posvätili v septembri roku 1769. Prešovská Kalvária dodnes vydáva svedectvo nielen o bohatej tradícii ale i o zrelej ľudovej nábožnosti. Vzhľadom na dobrú dostupnosť patrí k obľúbeným a často navštevovaným miestam.

(ale), Roľnícke noviny, 13.2.2009

Drevený chrám v obci Potoky pri Stropkove dostane nový šat

Obec Potoky pri Stropkove takmer prišla o svoj drevený chrám. Jeho statiku narušili premočené a poškodené trámy. Miestny správca však našiel darcu. Finančná injekcia takmer 80 tisíc eur tak odštartovala záchranu jediného dreveného chrámu v stropkovskom okrese. Po dnešnom kontrolnom dni je jasné, že práce obmedzuje zatiaľ len počasie.

Spev kantorov v chráme vystriedal práve tento zvuk. Farníci však hovoria, chvalabohu, lebo ak by sa s opravou nezačalo, cerkovka by mohla i spadnúť.

Anketa:

Opýtaný 1: „Cerkovka je z 1773 roku. To znamená, že už sú v zastaranom stave.“

Ján Jurko, obyvateľ obce: „Tie trámy boli dosť podmočené.“

A toto je dôkaz, že do dreva sa pustil aj červotoč. Záchrana teda prišla v hodine dvanástej. No len čiastočná. Na dokončenie potrebuje

chrám ešte raz taký balík peňazí. 74 farníkov ich toľko nevyzbiera a tak správca píše, volá, hľadá. Lebo každé zdržanie situáciu zhoršuje.

Jozef Harčár, realizátor opráv: „Keď sa to opravuje, nie je dobré, ak sa preruší tá stavba. Jednoducho stojí to tak, lebo samotná tá návaznosť je veľmi dôležitá.“

Neprerušil sa však liturgický život veriach. Tí sa utiahli na obecný úrad, tam majú liturgie v provizóriu.

Ján Jurko, obyvateľ obce: „Boha budeme uctievať aj tam.“

Po oprave chrámu obec plánuje skrásliť jeho okolie, lebo toto miesto neobídu ani cudzinci.

Mikuláš Tatár, správca farnosti: „Každý rok je tu plný autobus turistov z Ameriky.“

Veriaci by privítali, ak by tento ich skvost bol opravený do roka a do dňa, no oveľa radšej by boli, aby to už bolo 28. októbra, teda na sviatok patronky chrámu. STV1, 19:15, 12.2.2009

Pápež proti antisemitizmu

Benedikt XVI. včera na stretnutí so 60 predstaviteľmi amerických židovských organizácií vo Vatikáne odsúdil antisemitizmus a popieranie holokaustu.

Tých pápežove slová uspokojili a viacerí z nich sa vyjadrili, že kríza vo vzťahoch medzi Vatikánom a židmi je zažehnaná. Krízu vyvolalo najmä pápežovo zrušenie exkomunikácie štyroch členov Bratstva svätého Pia X., ktoré je známe zlým vzťahom k zblížovaniu kresťanov a židov. „Nenávisť a opovrhovanie mužmi, ženami a deťmi, ktoré sa prejavili počas šoa (holokaustu), bolo zločinom proti Bohu a proti ľudskosti, povedal pápež. Jasné by to malo byť podľa neho predovšetkým kňazom.“

Pápež tým narážal na biskupa Richarda Williamsona. Pápež potvrdil svoj zámer navštíviť v najbližšom čase Izrael.

PETER DODEK
Šport, 13.2.2009

Kto bol svätý Valentín?

Jedna z legiend vraví, že svätý Valentín bol kňaz žijúci v 3. storočí v Ríme.

V tom čase vládol cisár Claudius II., ktorý bol známy svojimi megalomanskými túžbami a krutými vojnovými výpravami. Napadlo mu, že ženatí muži sú slabšími vojakmi, pretože sa musia starať o rodiny.

A tak zakázal v krajine manželstvo. Kňaz Valentín však napriek zákazu ďalej zasuboval a oddával zamilované páry.

Keď sa to cisár dozvedel, za jeho snahu ho dal popraviť. (mm)

Plus jeden deň, 13.2.2009

www: tkkbs.sk